

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**BİRİNCİ BÖLÜM
KARAR.****MUHAMMET SERKAN ŞENER BAŞVURUSU**

Başvuru Numarası : 2016/13501
Karar Tarihi : 17/11/2021

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN

Üyeler : Hicabi DURSUN
Muammer TOPAL
Recai AKYEL
Selahaddin MENTEŞ

Raportörler : Fatma Gülbin ÖZCÜRE
Ceren Sedef EREN

Başvurucu : Muhammet Serkan ŞENER

Vekili : Av. Metin İRİZ

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, öğretmen olan başvurucunun sosyal medyada kullanmış olduğu ifadeler sebebiyle naklen atama işlemine tabi tutulmasının ifade özgürlüğünü ihlal ettiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 21/7/2016 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir.

7. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı süresinde beyanda bulunmuştur.

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

9. Başvurucu; başvuruya konu olayların yaşandığı tarihte, İstanbul'da ki Bağcılar Dündar Uçar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde müzik öğretmeni olarak görev yapmaktadır. Başvurucu ayrıca Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonuna bağlı Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası üyesidir.

10. Başvurucu, *Gezi olayları* (ayrıntılı bilgi için bkz. *Yonca Verdioğlu Şık*, B. No: 2014/17177, 19/4/2018, § 8) olarak bilinen toplumsal olayların yaşandığı dönemde 30/6/2014 ve 8/7/2014 tarihleri arasında *Facebook* isimli sosyal medya sitesinden bazı paylaşımlarda bulunmuştur. Başvurucunun yapılan paylaşımları şu şekildedir:

"31 Mayıs 2013'ü 01 Haziran 2013'e bağlayan gece uyuduğum kadar başka bir zamanda huzurlu ve gururlu uyuduğumu hatırlamıyorum. Kurtuluş Savaşından sonraki en şerefli olaydır Gezi ülkemde. Canları alanları da, canları verenleri de, Gezi'nin karşısında duranları da, 31 Mayıs 2013'te sokağa dökülenleri de unutmayacağız. Zaman elbet haklının hakkını verecek, tarih gerçekleri yazacaklar... Ne Mutlu Gezi direnişine..."

"Kafir (!) atasözü: çalışan iki el, dua eden binlerce elden daha çok iş yapar!"

"Bedava dağıtıyorlar zannettiğimiz kömürün bedelini ağır ödedik. Şimdi bir de bekle bakalım bangır bangır bağırduğumuz elden giden güzelim ülke için ödeyeceğimiz bedelleri..."

"İşçile ölüyor siyaset yapma. Çocuklar ötür: siyaset yapma. Hukuk katledilir: siyaset yapma. Ne yapalım oturup yoga mı yapalım."

"Yakında Cıvanhurbaşkanı olacak adam (!): Niye kaçıyorsun ulan İsrail d...! Yer: Soma, Tarih: Dündü, geçti gitti..."

"Biz katile katil deriz, polis olsa da... Nefret suçu işleriz... O 'polis nasıl sabrediyor anlamıyorum der' sorun olmaz çünkü ölenler it... Gerçi ite de onların insana duyduğu saygıdan daha çok saygı duyarız... Persdil supra, iyi akşamlar..."

"Şerefsiz sanki sevgilisine kapris yapıyor. RON"

"Tamam biz öngereyi reddetmek ama : CHP'de biraz zorlasaydı... Şamil TAYYARE"

"155 Alo Kiralık Katil"

"Malum Şahsiyete önemli duyuru: Polise katil dedim diye heni şikayet eden şahsiyet (!) sana güvenerek buradan ihbarda bulunmak istiyorum."

"Okulda bir rehber öğretmenin karnelerle birlikte, okul dışından gelen bir şahsiyete dağıttığı 'said ntirsi' kitaplarını sadece ben mi gördüm?"

"Ülkemizin kurucusu olan Atatürk'ün 'Nutuk' isimli kitabını bir öğrenciyeye hediye etsem bile 'siyaset yapma' diyecek seviyelerdesiniz de, bu kadar beyin yıkama odaklı bir olayı görmezden mi geleceksiniz?"

"Adana'da polis, akrepten attığı ses bombası kafasına isabet eden, 15 yaşındaki [İ.A.] hayatını kaybetti. Polis katil değil olay tesadüf..."

"İŞİD, kelle kesiyor, tecavüz, ediyor, çocukları öldürüyor, insan kalbi yiyor ama sığara içmiyorlar... Kötü alışkanlıkları yok (!)"

"RTE'nin terör örgütü... Kamuflaj TSK'da... Tırlar dolusu silahlar TSK'dan... Maaşlar Devletten, tedaviler hastanelerimizden, lojistik destek topraklarımızdan... Sonra bir açığırsun televizyonu salağa yatan yandaş medya soruyor: ' Kim bu IŞİD? Vay ben görmedim, vay ben IŞİDmedim demeyin. "

A. Disiplin Soruşturması Süreci

11. Başvurucu ile aynı okulda müdür yardımcısı olarak çalışan ve sosyal medya üzerinden de başvurucuyu takip eden S.A., başvurucunun kişisel hesabından yapmış olduğu paylaşımları Okul Müdürü R.Y. ye bildirmiştir. Bunun üzerine söz konusu paylaşımların ekran görüntüleri okul yönetimi tarafından alınmış ve başvurucu hakkında disiplin soruşturması başlatılmıştır.

12. Disiplin soruşturması sürecinde, başvurucu ile aynı okulda görev yapan ve başvurucuyu sosyal medya hesabından da takip ettikleri anlaşılan mesai arkadaşları tanık sıfatıyla dinlenmiştir. Tanıklar beyanlarında söz konusu sosyal paylaşım sitesindeki kişisel hesabın başvurucuya ait olduğunu doğrulamıştır. Soruşturma sonucunda başvurucunun paylaşımlarının güncel ve toplumsal olayların kullanılması suretiyle iktidarda olan siyasi partinin çalışmalarını karalayıcı ve aşağılayıcı nitelik arz ettiği belirtilerek başvurucunun disiplin yönünden 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125. maddesinin (D) bendinin (o) alt bendi uyarınca kademe ilerlemesinin durdurulması cezası ile tecziyesine karar verilmiştir. İdari yönden ise başvurucunun aynı okulda görev yapmasının etkin ve verimli çalışmasına engel olacağı, diğer öğretmenlere kötü örnek teşkil edeceği, okul idaresi, öğretmen ve öğrenciler nezdinde de güven duygusunu sarsacağı, güvenli okul ortamını olumsuz etkileyeceği belirtilerek 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 8. maddesinin (C) bendi uyarınca kamu yararı ve hizmet gereği il içinde görev yerinin değiştirilmesine karar verilmiş ve başvurucu, Esenler Menderes Ortaokuluna atanmıştır.

B. Yargılama Süreci

13. Başvurucu, hakkında tesis edilen yer değiştirme işlemine karşı İstanbul 8. İdare Mahkemesinde (İdare Mahkemesi) iptal davası açmıştır. İdare Mahkemesi öncelikle memurların naklen atanmaları konusunda idareye tanınan takdir yetkisinin mutlak ve sınırsız olmadığını, kamu yararı amacı ve hizmet gereği ilkeleriyle sınırlı olduğunu, takdir yetkisine dayalı olarak tesis edilen işlemlerin hukuken geçerli sebeplere dayanması gerektiğini belirtmiştir. İdare Mahkemesi bu sebeple disiplin soruşturması geçiren bir devlet memurunun üzerine atılı disiplin eylemini gerçekleştirdiği sonucuna varılması hâlinde dahi görevini ve hizmetini çalıştığı kurumda sürdürmesinde sakınca bulunmaması durumunda memurun orada çalışmaya devam edebileceği gibi herhangi bir disiplin suçu işlememesine rağmen meydana gelen olaylar nedeniyle memur yıpranmışsa, iş arkadaşları ile ilişkisi bozulmuşsa veya aynı kurumda çalışmaya devam etmesi hâlinde hizmetinden yeterince istifade edilemeyecekse idarenin bu hâllerin varlığını somut delillerle ortaya koyması suretiyle böyle bir memuru başka bir yere naklen atama yetkisine de sahip olduğunu ifade etmiştir. İdare Mahkemesi bu bağlamda disiplin soruşturması geçiren veya disiplin cezası ile cezalandırılan her memurun görev yerinin değiştirilmesi gibi bir zorunluluk bulunmadığını vurgulamıştır.

14. İdare Mahkemesi, başvurucu hakkında tesis edilen disiplin cezasına karşı dava açıldığına dair bir bilgi bulunmadığını belirtmiştir. Bu doğrultuda Mahkeme, sosyal medya sitesi üzerinden yapılan paylaşım ve yorumlar nedeniyle herhangi bir siyasi parti yararına

veya zararına fiilen faaliyette bulunmak şeklindeki eylemleri sübuta ermiş olsa dahi söz konusu eylemlerin başvurusunun görevini çalıştığı kurumda sürdürmesinde sakınca oluşturacak nitelikte olmadığı sonucuna vararak dava konusu işlemin iptaline karar vermiştir.

15. Karara karşı davalı idare istinaf kanun yoluna başvurmuştur. İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Birinci Kurulu (BİM) başvurusunun Esenler Menderes Ortaokuluna öğretmen olarak naklen atanmasında kamu yararı ve hizmet gereklerine aykırılık bulunmadığını belirterek ilk derece mahkemesinin kararının bozulmasına ve davanın reddine kesin olarak karar vermiştir.

16. Nihai karar, başvurucuya 23/6/2016 tarihinde tebliğ edilmiştir.

17. Başvurucu 21/7/2016 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

18. 657 sayılı Kanun'un 76. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Kurumlar, görev ve urvan eşitliği gözetmeden kazanılmış hak aylık dereceleriyle memurları buldukları kadro derecelerine eşit veya 68. maddedeki esaslar çerçevesinde daha üst, kurum içinde aynı veya başka yerlerdeki diğer kadroları naklen atayabilirler."

19. 5442 sayılı Kanun'un 8. maddesinin (C) bendi şu şekildedir:

"... C) Yukardaki fıkralarda yazılı bütün memurların lüzumu halinde il içinde nakil ve tahvilleri mensup olduğu il idare şube başkanlarının inhası üzerine valiler tarafından icra edilmekle beraber mensup oldukları Bakanlıklar veya genel müdürlüklere sebepleriyle bildirilir."

20. 6/5/2010 tarihli ve 27573 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerinin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 31. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Bu Yönetmeliğin yer değiştirmeye ilgili diğer şartları aranmaksızın:

a) Haklarında yapılan soruşturma sonucunda görev yerinin değiştirilmesi uygun görülenlerin,

...

hizmetin gereği olarak görev yerleri değiştirilebilir.

(2) Bu kapsamda il içinde görev yerleri değiştirilmesi gerekenler, o il içinde görevli oldukları yerleşim yeri dışındaki diğer eğitim kurumlarına, o il içinde alanlarında ihtiyaç bulunmaması hâlinde diğer illerde alanlarında ihtiyaç bulunan eğitim kurumlarına, zorunlu çalışma yükümlülüğünü tamamlamamış olanlar zorunlu çalışma yükümlülüklerini tamamlayabilecekleri hizmet alanlarına atanırlar.

...

(5) Bu madde kapsamında yapılacak yer değiştirmeler, zamana bağlı olmaksızın iller arasında Bakanlıkça, il içinde valiliklerce yapılır."

21. Diğer ilgili hukuk için bkz. *Elif Güneysu*, B. No: 2017/31733, 7/10/2021, §§ 21-27.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

22. Anayasa Mahkemesinin 17/11/2021 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

23. Başvurucu, sosyal medya paylaşımları nedeniyle hakkında naklen atama işlemi uygulanmasının ifade özgürlüğünü ihlal ettiğini belirtmiştir.

24. Başvurucu; hakkında hukuka aykırı olarak uygulanan naklen atama işlemiyle daha önce görev yaptığı okuldan daha alt bölgede ve daha az puan gerektiren bir okula atandığını, bu işlem nedeniyle üç yıl tayin isteyemeyeceği gibi görevde yükselme müracaatında da önemli bir puan kaybıyla karşılaşacağını ifade etmiştir.

25. Başvurucu, yerine getirdiği kamu göreviyle ilgisi bulunmayan ve sınırlı kişilere ulaşan paylaşımı nedeniyle naklen atamaya tabi tutulmasının özel hayata saygı hakkını ihlal ettiğini de iddia etmiştir.

26. Bakanlık görüşünde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) ve Anayasa Mahkemesi içtihadından örnekler verilmiş ve başvurucunun bir kamu görevlisi olarak kamu görevlisi olmayan bireylere nazaran daha fazla kısıtlamaya tabi olduğu hususu belirtilmiştir. Kamu görevlilerinin siyaset yapma yasağına vurgu yapan Bakanlık; başvurucu tarafından bu yükümlülüğün ihlal edildiğini, ilgili paylaşımların siyasi düşünce ve mezhep yönünden ayrımcılığa yol açacak nitelikte olduğunu ileri sürmüştür. Başvurucunun söz konusu paylaşımları nedeni ile başka bir okula atanmasının eğitim hizmetlerinin en iyi şekilde yürütülmesi amacıyla gerçekleştirildiğini, idarenin atama yönünden oluşan gerekliliği de ortaya koyduğunu belirten Bakanlık, ifade özgürlüğünün ihlal edilmediği yönünde görüş bildirmiştir.

27. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanında bireysel başvuru formunda ileri sürdüğü iddiaları yinelemiştir.

B. Değerlendirme

28. Anayasa Mahkemesi, olayların başvurucu tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Bu bağlamda başvurucunun tüm şikâyetlerinin ifade özgürlüğü kapsamında incelenmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

29. Anayasa'nın "*Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti*" kenar başlıklı 26. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmi makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar...

Bu hürriyetlerin kullanılmasında... kamu düzeni... amaçlarıyla sınırlanabilir...

Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şartı ve usuller kanunla düzenlenir."

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

30. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

a. Müdahalenin Varlığı

31. Başvurucunun sosyal medya hesabı üzerinden yapmış olduğu paylaşımlar nedeniyle hakkında yürütülen disiplin soruşturması sonucunda başka bir okula atanmasının ifade özgürlüğüne müdahale niteliği taşıdığı değerlendirilmiştir.

b. Müdahalenin İhlal Oluşturup Oluşturmadığı

32. Yukarıda anılan müdahale, Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilen koşullara uygun olmadığı müddetçe Anayasa'nın 26. maddesinin ihlalini teşkil edecektir. Anayasa'nın 13. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, ... yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, ... demokratik toplum düzeninin ... gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

33. Bu sebeple müdahalenin Anayasa'nın 13. maddesinde öngörülen ve somut başvuruya uygun düşen kanunlar tarafından öngörülme, Anayasa'nın ilgili maddesinde belirtilen nedenlere dayanma ve demokratik toplum düzeninin gereklerine uygunluk koşullarını sağlayıp sağlamadığının belirlenmesi gerekir.

i. Kanunluk

34. Başvurucunun naklen atama işleminin hukuki dayanakları olan 657 sayılı Kanun'un 76. maddesi ile 5442 sayılı Kanun'un 8. maddesinin kanunla sınırlama ölçütünü karşıladığı sonucuna varılmıştır.

ii. Meşru Amaç

35. Başvurucunun görev yerinin değiştirilmesine ilişkin kararın Anayasa'nın 26. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan sebeplerden kamu düzeninin korunmasına yönelik önlemlerin bir parçası olduğu ve meşru bir amaç taşıdığı sonucuna varılmıştır.

iii. Demokratik Toplum Düzeninin Gereklerine Uygunluk

36. İfade özgürlüğüne yönelik bir müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun kabul edilebilmesi için zorunlu bir toplumsal ihtiyacı karşılaması ve orantılı olması gerekir (*Bekir Coşkun* [GK], B. No: 2014/12151, 4/6/2015, §§ 53-55; *Mehmet Ali Aydın* [GK], B. No: 2013/9343, 4/6/2015, §§ 70-72; AYM, E.2007/4, K.2007/81, 18/10/2007). Derece mahkemeleri, bireylerin fikirlerini ifade özgürlüğü yoluyla ifade etme hakları ile Anayasa'nın 26. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen meşru amaçlar arasında

adil bir denge sağlamalıdır (*Bekir Coşkun*, §§ 44, 47, 48; *Hakan Yiğit*, B. No: 2015/3378, 5/7/2017, §§ 58, 61, 66). Derece mahkemeleri söz konusu dengelemeyi yaparken ve ifade özgürlüğüne yapılan müdahalenin zorunlu bir toplumsal ihtiyacı karşılayıp karşılamadığını değerlendirirken belirli bir takdir yetkisine sahiptir (*Kemal Kılıçdaroğlu*, B. No: 2014/1577, 25/10/2017, § 57).

37. Kuşkusuz herkes gibi kamu görevlileri de Anayasa'nın 26. maddesinde koruma altında bulunan ifade özgürlüğüne sahiptir. Bununla birlikte ifade özgürlüğü mutlak bir hak değildir ve Anayasa'nın 26. maddesinin ikinci maddesinde öngörülen sebeplerle sınırlanabilir. Bu bağlamda kamu görevlisi statüsüne sahip olmanın kaçınılmaz bazı sonuçları nedeniyle kabul edilebilir gerekliliklerin olması durumunda kamu görevlilerinin ifade özgürlüklerine bazı sınırlamalar getirebilir.

38. Nitekim Anayasa Mahkemesi, kamu görevlisi olmanın sağladığı birtakım ayrıcalıklar ve avantajların yanında bazı külfet ve sorumluluklara katlanmayı ve diğer kişilerin tabi olmadığı sınırlamalara tabi olmayı da gerektirdiğini belirtmiştir. Kişinin kamu görevine kendi isteği ile girmekle bu statünün gerektirdiği ayrıcalıklardan yararlanmayı ve külfetlere katlanmayı kabul etmiş sayıldığını, kamu hizmetinin kendine has özelliklerinin bu avantaj ve sınırlamaları zorunlu kıldığını ifade etmiştir (*Ihsan Asutay*, B. No: 2012/606, 20/2/2014, § 38).

39. Kamu görevlilerinin yalnızca çalışma yaşamlarında değil çalışma düzeninin dışındaki özel yaşam alanlarında da yerine getirdikleri kamu hizmetinin olumsuz etkilendiği durumlarda bazı sınırlamalara tabi oldukları kabul edilmelidir. Bu kapsamda kamu görevlilerinin statüleri gereği katlanmaları gereken külfetlerden biri de özel yaşamlarında dahi memuriyet disiplini etkileyen davranışlardan kaçınmaktır. Bu bağlamda kamu görevlilerinin özel hayatlarındaki davranışlarının memuriyetlerini etkilemesi hâlinde fiilleriyle orantılı bir disiplin yaptırımına maruz bırakılabileceklerinin kabulü gerekir. Ancak bunun için kamu görevlisinin fiilinin memuriyetini etkilediğinin idari ve yargısal makamlarca ilgili ve yeterli bir gerekçeyle ortaya konması gerekir (*Gülistan Atasoy ve diğerleri* [GK], B. No: 2017/15845, 21/1/2021, § 71).

40. Eldeki başvuruda kamu görevlisi olan başvurucu hakkında sosyal medyada kullanmış olduğu bazı açıklamaların sahip olduğu kamu görevlisi statüsüyle bağdaşmadığı gerekçesiyle bir disiplin soruşturması açılmış ve öğretmen olan başvurucunun başka bir okula naklen atanmasına karar verilmiştir. Anayasa Mahkemesi daha önce kamu görevlilerinin naklen atanmasının hizmet gerekleri doğrultusunda idare tarafından geniş bir takdir yetkisi kapsamında gerçekleştirilen idari bir işlem olduğunu, idarenin bu konudaki geniş takdir yetkisinin sebebinin ise esasen naklen atama işleminin kamu görevlileri üzerinde bir yaptırım olarak değil kamu hizmetlerinin etkin şekilde işlemlenmesini sağlamak amacıyla başvurulabilecek bir araç olarak öngörülmesi olduğunu tespit etmiştir. Gerçekten de söz konusu statüsel nedeniyle kamu görevlisinin kusurlu bir davranışı olmasa dahi kamu hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacıyla yeri değiştirilebilir. Nitekim Anayasa veya kanunlarda kamu görevlilerine coğrafi teminat verilmemiştir. Bu nedenle kamu görevlilerinin şu veya bu nedenle başka bir yere atanmaları -söz konusu atama nedeniyle kimi zorluklar yaşasalar ve yaşamları üzerinde ciddi etkiler bırakılsa bile- otomatik olarak bir cezalandırma olarak görülemez veya otomatik olarak Anayasa'da koruma altına alınan haklarının ihlaline neden olmaz (*Elif Güneysu*, §§ 50, 51).

41. Bununla birlikte idareye memurların hizmet gereği naklen atanmaları konusunda geniş bir takdir yetkisi verilmesi bu yetkinin keyfi olarak kullanılabileceği

anlamına da gelmez. İdare, naklen atama konusunda kamu görevlisinin bir kusuru bulunup bulunmadığından bağımsız olarak kamu hizmetinin etkin bir biçimde devam etmesi amacıyla bu araca başvurulduğunu ilgili ve yeterli gerekçelerle somut olarak ortaya koymalıdır. Aksi hâlde başvurunun disiplin soruşturması geçirmesine sebep olan eylemleriyle bağlantılı olarak anayasal haklarının ihlal edilmesine sebep olunabilir (*Elif Güneysu*, § 52).

42. İdarenin kamu görevlisini naklen ataması konudaki takdir yetkisini keyfi kullanması, somut olayın koşullarında naklen atama işleminin anayasal haklarını kullanan kamu görevlileri yönünden cezai yaptırımlarla aynı etkiyi doğurmasına ve ilgili anayasal haklarının ihlal edilmesine de sebep olabilir. Özellikle ülkemizdeki mevcut coğrafi çeşitlilikten veya kendilerinden kaynaklanan nedenlerle kamu görevlilerinin naklen başka yerlere atanmaları onlar üzerinde baskı kurulmasına ve sonuç olarak da anayasal haklarının ihlal edilmesine yol açabilir. Öte yandan haklarında uygulanan naklen atama işleminin bu kapsamda anayasal haklarını ihlal ettiğini ileri süren kamu görevlilerinin bu iddialarını somut bilgi, belge ve açıklamalarla ortaya koymaları gerekir (*Elif Güneysu*, § 53).

43. Anayasa Mahkemesi başvurunun paylaşımları ile naklen atamaya ilişkin idare ve derece mahkemelerinin gerekçelerini dikkatli bir şekilde incelemiştir. Anayasa Mahkemesinin kanaatine göre başvuru disiplin soruşturmasına konu paylaşımlarında (bkz. § 10) amiri konumundaki başbakan ve emniyet güçleri hakkında oldukça ağır birtakım değerlendirmelerde bulunmuştur. Fakat başvurunun söz konusu paylaşımlarının kamu görevlisi statüsünden doğan yükümlülüklerine kusurlu bir şekilde aykırılık oluşturduğundan bahisle disiplin cezası gerektirip gerektirmediği, eldeki başvuruda çözümlenmesi gereken meseleye ilişkin değildir. Somut başvuru; idare tarafından, söz konusu ifadelerin görev yaptığı okulda aleni hâle gelmesi nedeniyle başvurunun yerine getirdiği kamu hizmetinin etkin işlemeye devam etmesinin olumsuz etkileneceği değerlendirilerek başvurunun görev yerinin değiştirilmesinin zorunlu bir sosyal ihtiyaca cevap verip vermediği ve orantılı olup olmadığı hususuyla ilgilidir.

44. Somut olayın kendine özgü koşulları dikkate alındığında bir naklen atama işleminin hizmet gereklerinin dışında cezai ve caydırıcı amaçlarla gerçekleştirildiğine veya kamu görevlisinin hayatı üzerinde katlanması gerekenden daha ciddi etkiler yarattığına ilişkin emareler bulunmayan durumlarda -idarenin bu alandaki geniş takdir yetkisi de gözetildiğinde- naklen atama işleminin hizmet gerekleri doğrultusunda gerçekleştirildiği ve hukuka uygun olduğu yönündeki karinenin güçleneceğini kabul etmek gerekir. Nitekim somut olayda aynı il içinde başka bir okula atanan başvuru söz konusu atama nedeniyle ileride terfisi yönünden bazı dezavantajlar yaşayacağını soyut olarak ileri sürmek dışında özel ya da çalışma hayatı üzerinde bir kamu görevlisi olarak katlanması gerekenden daha ciddi olumsuz etkiler yaratıldığına dair bir iddiada bulunmamıştır. Öte yandan Anayasa Mahkemesi, başvuruya konu somut olaylardan atama işleminin başvurunun hayatı üzerinde cezai bir etki doğmasına sebep olabilecek şekilde gerçekleştirildiği izlenimi de edinmemiştir.

45. Somut olayda disiplin soruşturması raporunda naklen atama işlemi yönünden, başvurunun yapmış olduğu paylaşımlar nedeniyle aynı okulda görev yapmasının etkin ve verimli çalışmasına engel olacağı, diğer öğretmenlere kötü örnek teşkil edeceği, okul idaresi, öğretmen ve öğrenciler nezdinde de güven duygusunu sarsacağı ve güvenli okul ortamını olumsuz etkileyeceği gerekçelerine yer verilmiştir. Başvuru hakkındaki soruşturmanın aynı okulda görev yapan müdür yardımcısının ihbarı üzerine başlatıldığı, ayrıca başvurunun mesai arkadaşları tarafından da teyit edildiği görülmektedir. Dolayısıyla ilgili paylaşımların ve söz konusu paylaşımlar nedeniyle başvurunun bir disiplin soruşturması geçirdiğinin görev yaptığı okulda aleni hâle geldiği anlaşılmaktadır. Nitekim idare ve derece mahkemeleri

de başvurunun sosyal medya paylaşımlarının görev yaptığı okulda soruşturma geçirmesine neden olması ve sonrasında oluşan durum nedeniyle başvurunun aynı yerde görev yapmaya devam etmesinin hem kendisi hem de mesai arkadaşları üzerinde olumsuz etki yaratabileceği gerekçesine dayanmıştır.

46. Yukarıda yapılan açıklamalar ışığında Anayasa Mahkemesi, somut olayda naklen atanmasına dair işlemin başvurunun hayatı üzerinde katlanması gerekenden daha ağır ciddi olumsuz etkiler ortaya çıkardığı ve naklen atanmanın hizmet gerekleri dışında sırf caydırıcı amaçlarla uygulandığı yönünde bir sonuca ulaşmamıştır. İdarenin bu alandaki geniş takdir yetkisi de gözetildiğinde başvurunun hizmet gerekleri doğrultusunda naklen atanmasına dair işlemin zorunlu bir sosyal ihtiyaca karşılık gelmediği ve orantılı olmadığından bahsedilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır.

47. Açıklanan gerekçelerle başvuru konusu naklen atama işlemi nedeniyle başvurunun ifade özgürlüğünün ihlal edilmediğine karar verilmiştir.

48. Başvurucu; Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası üyesi olması nedeniyle kendisi hakkında yer değiştirme işlemi uygulandığını, başka sendika üyelerine ya da kamu görevlilerine bu şekilde muamele edilmediğini belirterek ayrımcılık yasağının ihlal edildiğini de iddia etmiştir. Başvurucunun bu konuda hiçbir somut bilgi, belge ya da açıklamada bulunmaması nedeniyle anılan iddia yönünden bir inceleme yapılması gerekli görülmemiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. İfade özgürlüğünün ihlal edilmediğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 26. maddesinin birinci fıkrasında güvence altına alınan ifade özgürlüğünün İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

C. Yargılama giderlerinin başvuru üzerinde BIRAKILMASINA,

D. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 17/11/2021 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.